

Jan Charytański

"Rechtzeitige Erstkommunion und Pfarrseelsorge", Adolf Exeler, Düsseldorf 1964 : [recenzja]

Collectanea Theologica 38/4, 226

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z podkreśleniem ich znaczenia katechetycznego. Nasuwa się jednak wątpliwość, czy dobór tych znaków liturgicznych wskazuje na najistotniejsze symbole liturgiczne.

Praca J. Dreissena, mimo że jest skierowana do katechetów niemieckich, może być ogromnie owocna zarówno dla profesorów katechetyki, jak również i dla katechetów pracujących w terenie.

KS. JAN CHARYTAŃSKI SJ, WARSZAWA

ADOLF EXELER, *Rechtzeitige Erstkommunion und Pfarrseelsorge*, Düsseldorf 2 1964, Patmos—Verlag, s. 122.

Książka A. Exelera nie jest pracą naukową, choć opiera się na bogatej i poważnej literaturze. Autorowi, docentowi katechetyki w Münster, przyświecały praktyczne cele duszpasterskie. Pragnie on dopomóc duszpasterzom, przede wszystkim diecezji Münster, do właściwego rozwiązania zagadnienia pierwszej komunii dzieci. Wskazania autora są całkowicie zgodne z myślą ordynariusza diecezji, jak na to wskazuje jego słowo wstępne.

Autor w oparciu o dane historyczne stwierdza, że uroczystość oficjalna pierwszej komunii wraz z towarzyszącym jej długim przygotowaniem jest dziełem późnym, pozostającym nieco pod wpływem jansenizmu. Wiek Oświecenia, jak również wprowadzenie religii jako przedmiotu szkolnego, doprowadziły ponadto do przesuwania czasu pierwszej komunii aż do ukończenia szkoły ludowej to jest na 12—13 rok życia. Przez długie natomiast wieki o dopuszczeniu dziecka do pierwszej komunii decydowali rodzice. Dla ukazania obecnej nauki Kościoła autor analizuje dekrety Piusa X.

Dla polskiego czytelnika najciekawszą i najowocniejszą część książki stanowi dyskusja autora z oporami, jakie wczesna komunია, przygotowana przez rodziców, znajduje wśród duszpasterzy praktyków. Autor podsuwa właściwe rozwiązania, a dla ich głębszego udokumentowania przedstawia konkretne próby przeprowadzone w wielu i bardzo różnorodnych środowiskach. Nie poprzestaje jednak na omówieniu problemu wczesnej komunii. Podaje ponadto schemat katechezy eucharystycznej, obejmującej cały tok nauczania religii, uwzględniając w kl. III (odpowiednik naszej II kl.) uroczystość społecznego przeżycia przez klasę uczestnictwa w Mszy świętej.

W ostatniej części książki podaje gotowe wzory konferencji i kazań w opracowaniu innych już autorów. Załącza również bibliografię dotyczącą omawianego zagadnienia.

KS. JAN CHARYTAŃSKI SJ, WARSZAWA

HANS und WALTER GODDIJN, *Sichtbare Kirche, Okumene und Pastoral, Einführung in die Religionssoziologie*, tłum. z holenderskiego M. R. Hahn - Hahn, Wien—Freiburg—Basel 1967, Herder, s. 313.

Książka ta jest owocem wspólnej pracy Waltera Goddijn, dyrektora holenderskiego Instytutu Duszpasterskiego, i jego brata Hansa, profesora państwowego uniwersytetu w Lejdzie. Obaj autorzy zdobyli sławę międzynarodową swymi licznymi publikacjami, tłumaczonymi również na obce języki.

Niełatwo jest jednak określić charakter tej właśnie pozycji. Nie jest ona w ścisłym tego słowa znaczeniu monografią określonego zagadnienia, choć takie ujęcie podsuwa zasadniczy tytuł. Nie jest również podręcznikiem, jakkolwiek na to wskazywałby podtytuł dzieła. Nie zajmuje się ona zupełnie